

בס"ד. ר"ד יום ג', ח"י ניסן*, ב' רחול המועד פסח, ה'תשח"י.

— לאחר תפלת שחרית —

בלתי מוגה

[הרה"ג וכו' מוה"ר אפרים אליעזר שי' הכהן יאלעס נתן לכ"ק אדמו"ר שליט"א מעות פדיון הבן¹, ואמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א:]

א. חג הפסח שייך לפדיון הבן² — כי, פסח קשור עם מצות מילה³, שהרי מילה מעכבת מאכילת הפסח (וכן מאכילת תרומה), ועד שאפילו מילת עבדיו מעכבתו מאכילת הפסח⁴; וממילה — באים לפדיון הבן⁵.

ב. ובענין זה שנינו בגמרא בסיום מסכת פסחים:

"פשיטא על פדיון הבן .. אבי הבן מברך",

— והמעלה שבזה, כי, אילו הי' הכהן מברך, הרי כאשר יש ענין של טומאה, אזי הכהן אינו יכול לגשת כו' (שהרי אסור לו להטמא, "כי אם לשאר הקרוב אליו לאביו ולאמו וגו'⁶"), משא"כ כאשר האב מברך, אזי אין דבר המונע —

אבל "ברוך שהחינו .. כהן מברך או אבי הבן מברך", ומסיק, "והלכתא אבי הבן מברך שתיים".

והענין בזה⁷:

שקיבל במשך השנה, באמרו, שזה שייך לנשיא הדור* (המור"2).

(2) ראה גם ר"ד יום ג', ח"י ניסן, ב' דחהמ"פ תשט"ו (תו"מ ח"ד ע' 18 א ואילך).

(3) ראה גם מכתב ו' אדר שנה זו (אג"ק חט"ז ע' שכ ואילך).

(4) ראה יבמות ע, א ואילך.

(5) ראה גם "רשימות" חוברת כו ע' 7.

(6) אמור כא, ב.

(7) ראה גם לקו"ש ח"א ע' 48 ואילך.

(* יום הולדת של כ"ק הרה"ג והרה"ח המקובל וכו' מוהר"ר לוי יצחק ז"ל שניאורסאהן (אביו של כ"ק אדמו"ר שליט"א) בשנת תרל"ח. ויום הברית-מילה של בנו כ"ק אדמו"ר שליט"א בשנת תרס"ב*.)

(1) כך נהג במשך כו"כ שנים למסור לכ"ק אדמו"ר שליט"א החמשה סלעים דפדיון הבן

(* השייכות של שני ענינים אלו — ביאר בארוכה הרלו"צ ז"ל בעת הברי"מ של כ"ק אדמו"ר שליט"א (מסיפורי הרבנית חנה ז"ל — אמו של כ"ק אדמו"ר שליט"א). — הערה בקונטרס שיחות ש"ל בח"י ניסן תשל"ב.

(* להעיר מספר "פדיון הבן כהלכתו" 99 הערה 72.

ענינה של ברכת שהחיינו — שמברכים אותה רק על שמחה גלויה⁸ (ולא על שמחה נסתרת), ועד שצריכה להיות גם הנאת הגוף⁹.

וזהו שבנ"י מבקשים ופועלים שהגאולה תהי' באופן ש"אבי הבן", הקב"ה, יהי' "מברך שתים", לא רק "על פדיון הבן", אלא גם "שהחיינו" — שלא מספיקה היציאה מן הגלות אל הגאולה כפי שהיא אצל הקב"ה, אלא הגאולה צריכה להיות באופן שיהי' אפשר לברך גם "שהחיינו", מתוך שמחה גלויה והנאת הגוף, כיון שגם הגוף מרגיש את היציאה מכל הענינים המבלבלים שבזמן הגלות.

ג. והנה, רבינו הזקן פוסק בספר התניא¹⁰ שהגילוי דימות המשיח "תלוי במעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות", שמזה מובן, שבזמן הגלות צריכים כבר להתחיל לעסוק בהענינים דימות המשיח.

וע"פ מארז"ל¹¹ על הפסוק¹² "מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל", "הקב"ה כו' מה שהוא עושה אומר לישראל לעשות ולשמור" — הרי כיון שהקב"ה צוה שבזמן הגלות יתחילו כבר לעסוק בהענינים דימות המשיח, צריך גם הוא לעשות כן, להתחיל ליתן את הענינים דימות המשיח.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:)

השי"ת יעזור שיקויים כבר הענין ד"אבי הבן מברך שתים", הן "על פדיון הבן" והן "שהחיינו",

שתכף ומיד תהי' אתחלתא דגאולה וגאולה השלימה והאמיתית, וחירות אמיתית מכל הענינים.

(10) רפ"ז.
(11) שמו"ר פ"ל, ט.
(12) תהלים קמו, יט.

(8) ראה תוד"ה העושה (הב') סוכה מו, א.
וראה גם לקו"ש שם הערה 66.
(9) ראה לקו"ש ח"ט ע' 372 ובהערה 12
שם. וש"נ.